

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Emeklilerimizin sorunlarının ve çözüm yollarının belirlenmesi, eksikliklerinin giderilmesi, geliştirilmesi, ulusal düzeyde koordinasyonun sağlanması, destekleme yollarının araştırılması, idari ve kurumsal yasal düzenlemelerin yapılması, amacıyla İçtüzüğün 104. ve 105. maddeleri gereğince ekte yer alan gerekçeye istinaden bir Meclis Araştırması açılmasını arz ve teklif ederiz.

1. RAMAZAN KERİM ÖZKAN - BURDUR
2. ALİ KOÇAL - ZONGULDAK
3. ALİ RIZA ÖZTÜRK - MERSİN
4. ALİ ARSLAN - MUĞLA
5. ERGÜN AYDOĞAN - BALIKESİR
6. NECLA ARAT - İSTANBUL
7. ŞEVKET KÖSE - ADIYAMAN
8. DURDU ÖZBOLAT - KAHRAMANMARAŞ
9. HÜSNÜ ÇÖLLÜ - ANTALYA
10. İSA GÖK - MERSİN
11. TEKİN BİNGÖL - ANKARA
12. RASİM ÇAKIR - EDİRNE
13. BÜLENT BARATALI - İZMİR
14. HÜSEYİN ÜNSAL - AMASYA
15. NEVİN GAYE ERBATUR - ADANA
16. HALİL ÜNLÜTEPE - AFYONKARAHİSAR
17. SACİD YILDIZ - İSTANBUL
18. ABDULLAH ÖZER - BURSA
19. EŞREF KARABRAHİM - GİRESUN
20. MEHMET ŞEVKİ KULKULOĞLU - KAYSERİ
21. KEMAL DEMİREL - BURSA
22. ABDULAZİZ YAZAR - HATAY
23. BİRGİN KELEŞ - İSTANBUL
24. TAYFUR SÜNER - ANTALYA
25. MEHMET ALİ ÖZPOLAT - İSTANBUL
26. MEVLÜT COŞKUNER - ISPARTA
27. ALİ RIZA ERTEMÜR - DENİZLİ
28. GÖKHAN DURGUN - HATAY
29. HULUSİ GÜVEL - ADANA

GEREKÇE

Ülkemizde bu günkü verilere göre 9 milyon emeklimiz mevcuttur. Aile bireyleriyle birlikte düşünüldüğünde bu rakam ülke nüfusunun yaklaşık üçte birini bulmaktadır.

Bir zamanlar emeklilik uzun bir meslek yaşamının en sonunda oluşan bir erdem konumunda olmasına karşın bu gün maalesef geçim sıkıntısıyla boğuşan, aldığı açlık sınırının altındaki maaşla yaşam mücadelesi veren ve ömrünün son dönemini sosyal yaşam ve refah seviyesinin çok uzağında bir çok sorunlar yumağı ile uğraşarak sürdüren bir konuma gelmiş bulunmaktadır.

Bu gün çalışanların maaşlarına ek ödemelerle bazı iyileştirmeler yapılmasına karşın emekli olduktan sonra bu haktan yararlanmak mümkün değildir. Dolayısıyla emeklilerle çalışanlar arasında oldukça fazla bir maaş farkı ortaya çıkmakta ve bu makas her gelen maaş artışında açılmaktadır. Üstelik emekli maaşlarında bir iyileştirmeye gidilmemiş olması, çalışanların emekli olmaktan haklı olarak imtina etmelerine neden olmakta ve dolayısıyla yeni mezun gençlere iş imkanı açılmasının önü tıkanmaktadır. Bu nedenle çalışanlara verilen ek ödeme tutarı emekliliğe de yansıtılmalıdır.

Ülkede bu kadar büyük çoğunluğa sahip olmalarına karşın emeklilerimizin Ekonomik Sosyal Konsey'de temsil edilmemesi büyük eksikliktir. Emekliler uluslararası ILO, AIHS sözleşmeleri ve IHEB bildirgesine göre sendika kurma hakkına sahiptir. Ancak siyasi iktidar uluslar arası sözleşmeleri kayda almayarak ve Anayasanın 51, 53 ve 54. maddelerinde bir değişikliğe gitmeyerek Yargıtay Hukuk Dairesinin "Emekliler Sendika Kuramaz" kararını almasına sebep olmuştur. Oysa Anayasanın 90. maddesi uluslar arası sözleşmelerin kanun hükmünde olduğu yönündedir.

Bu nedenle emeklilerin sendikal hakları için gerekli değişiklikler yapılarak ve Emekliler Sendika Kanunu hazırlanarak bu sendikal hakkın tanınması sağlanmalıdır.

Böylelikle emekli maaş artışları TÜFE'ye bakılmaksızın Emekli Sendikaları ile Hükümet arasında yapılacak Toplu Sözleşmeler ile tespit edilmelidir.

Emekliler sağlık hizmetlerinde alınan katkı payından muaf tutulmalıdır. Böylelikle katkı payı ödeyecekleri için sağlık merkezlerine gitmeyerek sağlıklarını riske atmalarının önüne geçilmelidir. Ayrıca bazı tıbbi cihaz ve protezlerin bedellerinin emeklilerce ödenmemesi için gerekli düzenlemeler yapılmalıdır.

Eski ve yeni emekliler ile önceki sistemde Emekli Kurumları arasındaki farklı uygulamalar sonunda, eski emekliler aleyhine oluşan fark, çıkarılacak intibak kanunları ile düzeltilmelidir. GSMH yıllara göre belirgin bir artış göstermesine rağmen, emekliler bu refah payından hisselerine düşeni alamamaktadır. Emeklilerin aylıklarının artışlarında bu husus göz önünde bulundurulmalıdır. Emeklilerin TÜFE ve enflasyon farklarından doğan kayıpları telafi edilmelidir. Çalışanlara verilen zamlar aynı derece ve kademedeki emeklilere de yansıtılmalıdır. Aile, çocuk ve kira yardımlarının emeklilere de verilmesi sağlanmalıdır. Çalışırken vefat eden memurun geride kalanlarına verilen iki maaş tutarındaki ölüm yardımı ile eşinin ölümü halinde verilen bir maaş tutarındaki ölüm yardımının emeklilere de verilmesi sağlanmalıdır. Hizmet birleştirmelerinde tüm hizmetlerin intibaka sayıldığı gibi, ikramiye ödenmesinde de bu hususun değerlendirilmesi gerekmektedir.

Ayrıca geçim sıkıntısı içerisinde bulunan emeklilerimizin de sosyal yaşam faaliyetlerini sürdürebilmesi amacıyla emekli evleri, emekli yurtları, ve emekli tatil siteleri yapılarak emeklilerimizin buralardan cazip fiyatlarla yararlanması sağlanmalıdır.

